

ВІСНИК ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

**13(1/2) • 2009
ТРАВЕНЬ**

ВІСНИК ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ім. М.І.ПИРОГОВА REPORTS OF VINNYTSIA NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY

Заснований: 17 жовтня 1994 року

Засновники: Вінницький державний медичний
університет ім. М.І.Пирогова

Переєстрований: 18 вересня 2003

Засновник: Вінницький національний медичний
університет ім. М.І.Пирогова

Founded: October 17, 1994

Founder: Vinnytsia State N.I.Pyrogov Memorial
Medical University

Refounded: September, 2003

Founder: Vinnytsia National N.I.Pyrogov Memorial
Medical University

Головний редактор

Мороз В.М.

Перший заступник головного редактора

Петрушенко В.В.

Заступник головного редактора

Гумінський Ю.Й.

Відповідальний секретар

Клімас Л.А.

Технічний секретар

Лісовий М.І.

Редакційна колегія

Григоренко П.П.

Гунас І.В.

Палій Г.К.

Пентюк О.О.

Погорілий В.В.

Процек О.Г.

Пшук Н.Г.

Серкова В.К.

Степанюк Г.І.

Хаїмзон І.І.

Шувалов С.М.

Editor-in-Chief

Moroz V.M.

First Editor Assistant

Petrushenko V.V.

Editor Assistant

Guminsky Yu.I.

Secretary-in-Chief

Klimas L.A.

Technical secretary

Lisovyi M.I.

Editorial Board

Grygorenko P.P.

Gunas I.V.

Paliy G.K.

Pentyuk O.O.

Pogorilyi V.V.

Protsek O.G.

Pshuk N.G.

Serkova V.K.

Stepanyuk G.I.

Khaimzon I.I.

Shuvalov S.M.

Редакційна рада

Булат Л.М., Гайструк А.Н., Годлевський А.І.,
Денисюк В.І., Дудник В.М., Кириленко В.А., Кіщук
В.В., Кукуруза Ю.П., Мазорчук Б.Ф., Маленький
В.П., Мороз Л.В., Мостовий Ю.М., Пухлик Б.М.,
Пушкар М.С., Салдан І.Р., Сергета І.В., Чорноб-
ровий В.М., Фіщенко В.О., Яковлева О.О.

Editorial Council

Bulat L.M., Chornobrov V.M., Denisyuk V.I., Dud-
nyk V.M., Fishchenko V.O., Gaystruk A.N.,
Godlevs'kiy A.I., Kischuk V.V., Kukurusa Yu.P.,
Kyrylenko V.A., Malenky V.P., Mazortchuk B.F.,
Moroz L.V., Mostovy Yu.M., Pukhlyk B.M., Pushkar
M.S., Saldan I.P., Serheta I.V., Yakovleva O.O.

Журнал видрукований в типографії
Вінницького національного медичного
університету ім.М.І.Пирогова

Періодичність видання 2 рази на рік

Адреса редакції
21018, Україна, м.Вінниця,
вул. Пирогова, 56
Тел.: (043-2) 43-94-11
Факс.: (043-2) 46-55-30
E-mail: lora@vsmu.vinnica.ua

Printed by printing-house of the
Vinnytsia National Pyrogov
Memorial Medical University

Appears twice a year

Address
Pyrogov Str. 56,
Ukraine - 21018, Vinnytsia,
Tel.: (043-2) 43-94-11
Fax: (043-2) 46-55-30
E-mail: lora@vsmu.vinnica.ua

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М.І.ПИРОГОВА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

МАТЕРІАЛИ
45 УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

"АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ,
КЛІНІЧНОЇ ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ"

20 травня 2009 року

Організаційний комітет конференції

Голова оргкомітету:

Мороз В.М. - член-кореспондент АМН України, д.мед.н., професор, ректор Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова

Заступники голови:

Петрушенко В.В. - д.мед.н., доцент, проректор з наукової роботи,

Гумінський Ю.Й. - д.мед.н., професор, проректор з навчальної та виховної роботи,

Погорілий В.В. - д.мед.н., професор, проректор з лікувальної роботи,

Палій Г.К. - д.мед.н., професор, проректор по роботі з іноземними студентами,

Яковлева О.О. - д.мед.н., професор, зав. кафедри клінічної фармації і клінічної фармакології,

Процек О.Г. - д.мед.н., професор, зав. кафедри соціальної медицини, економіки та організації охорони здоров'я.

Члени організаційного комітету:

Крекотень О.М. - старший викладач кафедри соціальної медицини, економіки та організації охорони здоров'я,

Карпенко І.А. - асистент кафедри соціальної медицини, економіки та організації охорони здоров'я,

Полінкевич С.Г. - магістрант кафедри педіатрії №2,

Шапринський В.В. - магістрант кафедри загальної хірургії.

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор - ректор ВНМУ ім. М.І.Пирогова член-кореспондент АМН України, д.мед.н., професор **В.М.Мороз**

Відповідальний за випуск - проректор з наукової роботи ВНМУ ім. М.І.Пирогова, д.мед.н. **Петрушенко В.В.**

ЗМІСТ

МАТЕРІАЛИ 45 УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ "АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ, КЛІНІЧНОЇ ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ"

Александрова О.Є. Гігієнічні аспекти прогностичної оцінки стану здоров'я студентів, що навчаються в умовах медичних вищих навчальних закладів	237
Андрєєв С.А., Король Т.М., Гаврилюк А.О. Морфологічні зміни епітелію бронхів в гострому періоді Тяжкої черепно-мозкової травми	238
Andreev S., Korol T., Gavriluk A. Structural changes in lungs caused by severe traumatic brain injury and their role in secondary brainstem lesions formation in early terms of posttraumatic period	239
Анфілова М.Р. Актуальність проблеми хвороб, що передаються статевим шляхом в Україні	239
Байло М.В. Застосування нормотиміків у лікуванні шизофренії	240
Балабуєва В.В. Синдром інтраабдомінальної гіпертензії у хворих з ургентною хірургічною патологією	241
Баліцька О.П. Апробація моделей з рандомізованими та фіксованими ефектами для побудови переваго-зважувальних інструментів оцінки якості життя у хворих на ГХ	242
Бедик О.В. Формирование подбородочного отдела нижней челюсти как фактор, влияющий на заживление переломов	243
Березюк О.М., Лисенко Д.А. Патологіологічні основи розвитку анемії при гострих лейкозах	244
Беркун И.Ю., Днистрянская А.П. Ведение беременности и родов у подростков	245
Бесединська О.В., Бесединський В.І., Король Т.М., Гаврилюк А.О. Діабетична периферична полінейропатія. Судинні чинники розвитку патоморфологічних змін	246
Биковська О.А. Особливості перебігу бронхолегеневої дисплазії у недоношених дітей	247
Бобело В.С. Типи медичних систем	247
Богомаз О.В., Величко Т.О. Гендерні відмінності часових та просторових параметрів ходи	248
Богомолов А.Є. Визначення стану клітинної ланки імунітету у хворих на туберкульоз за допомогою мітогенного мультитестування	249
Бондар С.А., Ляшенко І.Н., Анфілова М.Р., Труніна Т.І., Наліжитий А.А., Мохамед Місбах Сучасні особливості клініки та перебігу бульозних токсидермій	250
Боровський Б.Р. Особливості змін у стані провідних професійно-значущих психофізіологічних функцій та особливостей особистості учнів і студентів, що здобувають професії залізничного транспорту	251
Вергелес К.М. Національні, етнічні та релігійні аспекти відродження України	252
Вільцанюк О.О. Аналіз морфологічних змін у внутрішніх органах у хворих на опійну наркоманію	253
Вознюк Л.А. Протизапальні реакції, показники ліпідного спектра крові та напруження антивірусного, антихламідійного імунітету при ішемічній хворобі серця	254
Воронкін Д.О., Гаврилюк Д.Я., Лесик Р.Б. Синтез та вивчення протипухлинної і протівірусної активностей похідних тіазолонів з піразолоновим фрагментом у молекулах	255
Гаврилюк А.О., Король Т.М., Чорнопищук Р.М., Бенедиктова Н.В. Поліморфізм зірчастих клітин печінки та їх роль в фіброгенезі при хронічному гепатиті С	256
Галунко Г.М., Вернигородський С.В. Аналіз передракових змін слизової оболонки шлунка у хворих на хронічний гастрит, хронічну прогресуючу виразку та гіперпластичні поліпи	256
Гордійчук О.О. Різновиди клінічно ізольованих синдромів під час загострення множинного склерозу з ремітуючим перебігом	257
Дмітрієв М.О., Філімонов Ю.В., Аршинников Р.С. Можливості використання комбінованої фотометрії для визначення ангуляційних параметрів краніальних, лицьових та зубощелепних структур	258
Дубчак Л.І. Результати використання "датського" штаму вакцини БЦЖ	259
Дячук С.А., Солейко Л.П. Цереброваскулярные инфаркты миокарда - прошлое или тяжелое настоящее? ..	260
Єрошенко О.А., Філімонов Ю.В., Єрошенко А.В. Визначення клінічного індексу функціональної патології скронево-нижньощелепного суглоба у осіб призовного віку та солдат строкової служби	261
Жорняк О.І. Вивчення антимікробної активності антисептичних препаратів	262
Жорняк О.І. Дослідження антибактеріальних властивостей офлоксацину, ампіциліну, гентаміцину, меронему та декасану	262

властивості характеру - завдяки використанню опитувальників Mini-mult та Шмішека, оцінка рівня суб'єктивного контролю проводилась шляхом використання опитувальника Роттера, особливості психічних станів визначались за допомогою особистісних опитувальників Малкової й Зунга, тестової методики колірних виборів Люшера тощо.

В ході проведених досліджень виявлена наявність достатньо цікавих закономірностей щодо змін з боку показників формування психофізіологічних функцій, які відзначають особливості перебігу процесів психофізіологічної адаптації, та показників розвитку властивостей особистості, які характеризують особливості перебігу процесів психічної адаптації до навчальної діяльності в умовах закладу професійної освіти, а також виконання найтипівіших професійних завдань під час здійснення виробничої практики.

Зокрема, слід було звернути увагу на те, що у незмінених природних умовах здійснення навчально-орієнтованої діяльності цілий ряд професійно-значущих психофізіологічних функцій та особистісних властивостей, особистості і, в першу чергу, деякі особливості вищої нервової діяльності, характеристики стійкості і переключення уваги, розумової працездатності, властивості темпераменту і характеру відзначались вельми стабільними результатами в динаміці періоду, протягом якого проводилось наукове дослідження. Водночас, цілий ряд професійно значущих якостей характеризувався негативними за своїм змістом тенденціями, звертаючи на себе увагу наявністю ознак виснаження адаптаційно-компенсаторних механізмів організму та навіть їх поломки внаслідок тривалої та незаперечної дії як навчально-, так і особистісно-зумовлених причин, а також проявами викривлення процесів розвитку психофізіологічних та психогігієнічних корелят професійної дієздатності, які забезпечують ефективне формування професійно-зумовлених теоретичних умінь та практичних навичок, адекватне виконання повсякденних виробничих обов'язків, формування професійної дезадаптації тощо.

Вельми властивими для контингенту досліджуваних осіб були тенденції, що реєструвались в динаміці досліджуваного періоду з боку провідних показників стану здоров'я і адаптаційних ресурсів організму та полягали у вираженому збільшенні числа випадків захворювань з тимчасовою втратою працездатності при стабільній середній тривалості одного випадку хвороби, зменшення частки юнаків, що протягом року жодного разу не хворіли, зростання частки підлітків, яких характеризує наявність захворювань з хронічним перебігом патологічного процесу на тлі зменшення частки осіб, яких прийнято вважати практично здоровими.

УДК: 323.1:913:2:21(С477)

НАЦІОНАЛЬНІ, ЕТНІЧНІ ТА РЕЛІГІЙНІ АСПЕКТИ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ

Вергелес К.М.

Кафедра філософії та суспільних наук Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова (вул. Пирогова, 56, м. Вінниця, Україна, 21018)

Етнос та релігія досить тісно пов'язані між собою. Вони постійно взаємодіють, створюючи різноманітні синкретичні форми (національні церкви, етнічні релігії, етнорелігійні ідеології тощо). Сучасні етнонаціональні процеси суттєво впливають на відродження релігії, зокрема на становлення та утвердження саме Української церкви. Термін "релігійне відродження" означає відновлення релігійно-церковного життя корінного народу. Зважаючи на те, що відродження релігійної сфери має зовнішній і внутрішній вияв, доцільно було б наряду з поняттям "релігійне відродження" вживати також термін "церковний ренесанс". Церковний ренесанс фіксує зовнішній бік релігійних процесів і характеризується переважно кількісними показниками (зростання церковної мережі, розбудова релігійних структур, збільшення кількості духовних навчальних закладів, періодичних видань тощо).

З проголошенням незалежності України віруючі разом з іншими громадянами отримали можливість реалізації свого права на національно-державне та релігійно-церковне життя. В подальшому майже всі суспільно значимі акції відбувалися за участю служителів культу та віруючих.

Отримання Україною незалежності спричинило пробудження величезної соціальної енергії українського народу, викликало нову хвилю політичного, національного, культурного, духовного та релігійного піднесення. У свідомості населення почало формуватися нове, принципово відмінне від старого, ставлення до релігії. Відчутно зростає потяг людей до віри, створювалися та міцніли національні релігійні інституції, розширювався віросповідний спектр українського суспільства. Крім того, в процесі набуття релігією нового суспільного статусу почалося докорінне переосмислення її ролі й місця в історії українського народу. Активне повернення до релігійних витоків національної духовності, моральності та культури. Відбувалося поступове впровадження у побут народних обрядів, звичаїв і традицій, в основу яких було покладено саме релігію.

Зважаючи на неоднорідність етнонаціонального складу українського суспільства, сутність і спрямованість етнонаціонального відродження були і є різними. Наслідком цього в Україні є наявність двох великих гілок Православ'я. Цією ситуацією скористалися і прихильники національної церкви. Саме в цей період було відновлено Українську автокефальну православну церкву, яка в подальшому своєму існуванні отримала назву Української Право-

славної церкви Київського Патріархату. Саме ця церква почала нову хвилю відродження національної ідеї, впроваджуючи проведення богослужіння рідною українською мовою, представляючи Україну як незалежну державу.

Переконливим свідченням сучасного відродження Української Православної церкви є збільшення чисельності віруючих серед прихильників УПЦ КП. Не менш важливим показником національного відродження корінного народу є закріплення у Конституції України про державний статус української мови.

На шляху до національного й релігійного відродження в Україні і сьогодні стоїть чимало перешкод, серед яких найголовнішими були і є небажання старих владних структур демократизувати суспільство, а також неготовність частини населення до кардинальних суспільно-політичних змін.

Варто зазначити, що національне та релігійне відродження в Україні відбувалося не саме по собі. Його ідеї генерували й стверджували представники нової української політичної, національної, культурної та релігійної еліти. Цей рух тісно пов'язаний з народним рухом України, з такими відомими іменами політиків, як Володимир Яворівський, В'ячеслав Чорновіл. У відродженні національно-релігійного життя України прийняли активну участь релігійні діячі. Імена патріарха Мстислава (Скрипника), патріарха Володимира (Романюка), патріарха Димитрія (Яреми) навіки залишаться на сторінках історії за їх активну участь у становленні та відбудованні національності. На відповідальному етапі національно-відроджувального процесу до нього активно прилучився митрополит (пізніше патріарх) Філарет (Денисенко). Тому без перебільшення можна стверджувати, що шлях до незалежності, державності та відродження України прокладали не лише політичні сили, а й релігійні.

З проголошенням незалежності України віруючі разом з іншими громадянами отримали можливість реалізації свого права на національно-державне та релігійно-церковне життя. В подальшому майже всі суспільно значимі акції відбувалися за участю служителів культу та віруючих. Переконливим свідченням релігійного відродження в Україні стала реальна демократизація релігійно-церковного життя. Одним із незаперечних доказів релігійного відродження в Україні є розбудова розгалуженої релігійної мережі, збільшення кількості віруючих та поглиблення їхньої релігійності.

Якісне релігійне оновлення відбувається не саме по собі, а у тісній єдності з національним пробудженням українського народу. Звичайно, процеси етнонаціонального та релігійного відродження потребують більш чіткої скерованості, регулювання, передусім законодавчого, оскільки у їх сучасному розвитку ще немало елементів стихійності. Якісне законодавство та науково обґрунтована державна політика спрямовуватимуть етнонаціональні та релігійно-церковні процеси у русло цивілізованого розвитку.

УДК: 576.2:616.1/.4:615.015:6

АНАЛІЗ МОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІН У ВНУТРІШНІХ ОРГАНАХ У ХВОРИХ НА ОПІЙНУ НАРКОМАНІЮ

Вільцанюк О.О.

Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова (вул. Пирогова, 56, м. Вінниця, Україна, 21018)

Проблема лікування захворювань органів дихання та іншої патології внутрішніх органів у хворих на опійну наркоманію залишається однією з найбільш актуальних проблем сучасної медицини.

Метою нашого дослідження було вивчення морфологічних змін в легенях серці, нирках, печінці та інших внутрішніх органах у хворих на опійну наркоманію, які загинули внаслідок передозування наркотичних засобів або насильницькою смертю.

Об'єктом дослідження були морфологічні зміни внутрішніх органів у 32 померлих наркозалежних хворих. Серед померлих в 84,4% випадків (24 хворих) були чоловіки, а жінок було 15,6% (5 хворих). Середній вік померлих складав $30,6 \pm 1,4$ років. У основної маси хворих причиною смерті було передозування наркотичних засобів - 24 хворих (75%), передозування наркотичних засобів та вживання алкоголю - 5 хворих (15,6%), насильницькою смертю померло - 3 хворих (9,4%).

Встановлено, що враження легень спостерігались у 96,9%, враження нирок у 89,4%, серця у 84,5%, печінки у 84,5% та головного мозку у 9,4% випадків. У паренхімі легень виявили ділянки емфіземи з ділянками дисателектазу. Зустрічались групи набряклих альвеол з домішками нейтрофільних лейкоцитів. У цих ділянках виявлялась велика кількість альвеолоцитів та макрофагів, що свідчило про наявність в легенях мілких пневмонічних вогнищ. У 2 випадках була виявлена вогнищева пневмонія, а в 1 випадку на фоні мілких пневмонічних вогнищ були виявлені дрібні абсцеси.

У всіх хворих при вивченні морфологічних змін у нирках відмічались ознаки паренхіматозної дистрофії нирок. Про це свідчили дистрофічні зміни епітелію каналців та наявність склерозованих клубочків нирок. За виключенням 3 випадків, де морфологічно був виявлений гломерулонефрит, а в 1 випадку спостерігався некроз епітелію звивистих каналців.